

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/55/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817201626
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8817201626.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovanému: L. Z., O.. XX.XX.XXXX, Z. V. U. XXX, Z..Č.. K. S. XXX/XX, XXX XX P., Č., o zaplatenie 4.557,20 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11Csp/66/2017-112 zo dňa 22.10.2018 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje sa rozsudok.

II. Náhrada trov odvolacieho konania sa stranám sporu nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že suma, ktorej zaplatenie je predmetom tohto konania, je nárokom zo zmluvy o úvere uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu - Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako bankou a žalovaným ako dlžníkom dňa 16.01.2013, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver v sume 2900 Eur. Žalobca svoj nárok v konaní a svoju vecnú aktívnu legitimáciu odvíja od zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi ním ako postupníkom a Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako postupcom (bankou).

1.2. Mal za to, že v danom spore žalobca súdu nepreukázal splnenie jednej z viacerých podmienok platného postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, keď nepreukázal, že jeho právny predchodca (banka) doručil žalovanému pred postúpením pohľadávky na žalobcu písomnú výzvu na zaplatenie pohľadávky v lehote stanovenej zákonom o bankách, a teda nepreukázal, že je v spore aktívne vecne legitimovaný subjektom teda, že bola zachovaná 90 dňová lehota.

1.3. Súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitimácie zo strany žalobcu na podanie takejto žaloby.

1.4. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255; § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca.

2.1. Poukázal na skutočnosť, že pred postúpením pohľadávky postupca dodržal všetky podmienky, ktoré mu ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB ukladá, a teda nedošlo k porušeniu bankového tajomstva.

2.2. Mal za to, že v konaní bolo preukázané, že žalovaný bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní (žalovaný bol v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi najneskôr od 28.06.2013, kedy naposledy titulom úveru uhradil postupcovi splátku, pričom k postúpeniu

pohľadávky došlo až dňa 23.10.2015) a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol postupom opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok, a to okrem iných výziev aj: 1/ výzvou zo dňa 09.09.2015, ku ktorej žalobca pripojil kópiu vrátenej obálky, preukazujúcej doručovanie tejto výzvy žalovanému; 2/ výzvou zo dňa 30.09.2015 označenou ako „oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“, ku ktorej žalobca pripojil kópiu vrátenej obálky, preukazujúcej doručovanie tejto výzvy žalovanému.

2.3. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si vyčíslil trovy odvolacieho konania.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce podľa zásad upravených v ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

4. Súd prvej inštancie žalobu na zaplatenie žalovanej sumy zamietol, z dôvodu nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu v dôsledku nesplnenia zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky voči žalovanému na žalobcu.

6. Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

7. Zásadnou otázkou, ktorú bolo potrebné v predmetnom konaní vyriešiť, je otázka, či boli splnené zákonné podmienky na postúpenie tzv. bankovej pohľadávky. Zákon o bankách totiž nad rámec pravidiel cesie v Občianskom zákonníku sprísňuje pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty.

8. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako najvyššia súdna autorita v oblasti interpretácie a aplikácie zákonov v rozsudku sp. zn. 7Cdo/26/2017 z 28.3.2018, aj v uznesení sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24.4.2018 zhodne konštatoval, že podmienky § 92 ods. 8 veta prvá Zákona o bankách sú zákonnými podmienkami platného postúpenia pohľadávky banky, nie úpravou, s nedodržaním ktorej je spojené porušenie bankového tajomstva.

10. Ustanovením § 92 ods. 8 Zákona o bankách sa sledovalo sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu („Toto právo banka nemá, ak klient uhradil omeškaný peňažný záväzok ešte pred postúpením pohľadávky...“). Zákonné podmienky akými sú napr. postúpenie iba splatnej pohľadávky, písomná výzva, 90 dňová lehota nepodporuje záver, že by hlavným cieľom sprísnenia cesie bankovej pohľadávky bola ochrana bankového tajomstva.

11. V zmysle uvedeného ustanovenia je daná možnosť postúpenia pohľadávky aj bez súhlasu klienta, musia však byť naplnené všetky tri predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky. Práve v nevyžadovaní súhlasu klienta je potrebné vidieť prelomenie bankového tajomstva. Jednou z podmienok prípustnosti jeho porušenia (okrem nepretržitého omeškania klienta viac ako 90 kalendárnych dní a splatnosti pohľadávky) je písomná výzva adresovaná dlžníkovi pred postúpením pohľadávky.

12. Písomná výzva banky klientovi je druhým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky, alebo jej časti na inú osobu. Žalobca predložil text výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 09.09.2015 adresovanú žalovanému, v ktorej Slovenská sporiteľňa oznamuje žalovanému, že splácanie predmetnej pohľadávky je v omeškaní ku dňu 08.09.2015. Táto výzva sa vrátila neprevzatá. Zmluva o postúpení pohľadávok je zo dňa 23.10.2015.

12.1. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že v danom prípade nebola zachovaná zákonom stanovená 90 dňová lehota nepretržitého omeškania žalovaného ako dlžníka medzi výzvou a samotným postúpením pohľadávky.

13. Banka neposkytla žalovanému dostatočný priestor na vykonanie krokov voči „svojej“ banke na zotrvanie s ňou vo vzťahu. Splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie splatných pohľadávok teda nebolo preukázané. Zmyslom a cieľom ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách bolo dosiahnuť stav, aby mal dlžník dostatok času na vykonanie opatrení zotrvať na vzťahu so „svojou“ bankou a tak zotrvať aj vo sfére kontrolovanej Národnou bankou Slovenska.

14. Žalobca neunesol dôkazné bremeno a pokiaľ súd prvej inštancie pre uvedený dôvod žalobu zamietol, je jeho rozhodnutie správne, keďže neboli preukázané zákonné podmienky platného postúpenia pohľadávky banky. Neplatnou je aj, ako súd prvej inštancie správne konštatoval zmluva, na základe ktorej pôvodný veriteľ, t. j. Slovenská sporiteľňa a. s. postúpila na žalobcu pohľadávku zo zmluvy uzatvorenej so žalovaným.

15. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách (výzva banky adresovaná dlžníkovi pred postúpením pohľadávky), postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka. S ohľadom na túto skutočnosť odvolací súd dospel k záveru, že žalobca nie je nositeľom práva, ktoré bolo predmetom postúpenia a žalobcom uplatnené v tomto konaní, preto mu nie je možné toto právo priznať.

16. Majúc na zreteli uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd žalobu zamietol a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP.

17. V odvolacom konaní nebol žalobca úspešný. Naopak fakticky plne úspešný bol žalovaný, ktorému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil, a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

17.1. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

18. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).